

BEVEZETŐ HELYETT

Alább idézzük, *Molnár Andrea* 75. oldalán kezdődő írásából kiemelve, *Eötvös Loránd* 1890-ben, a Magyar Tudományos Akadémia 50. közgyűlésének elnöki megnyitójában elhangzott gondolatait a „tisztán tudományos törekvések” és a „közvetlenül hasznot hajtó kérdések” viszonyáról.

„Irodalom és tudomány, mindketten eszményi törekvéseknek, a szép és igaz szeretetének gyermekei. Az akadémiák feladata őrködni, hogy az egyik mint a másik a mindennapi élet szükségletének színvonalán fölül emelkedjék; az irodalom ne legyen csupán hírlapirodalom, közönséges regénytár és iskolakönyvek gyűjteménye; a tudomány ne csupán a közvetlenül hasznot hajtó kérdésekkel foglalkozzék. Pedig tudomány nélkül nincs gyakorlat. Ma a gyakorlat emberét is tudósok iskoláiban képezzük és pedig azért, mert a tisztán tudományos törekvéseknek meg nem becsülése nemcsak az emberiség legmagasztosabb eszményeit rontaná le, hanem meddővé tenné magát a gyakorlatot is. Épen a természettudományok a legszembetűnőbb példákkal bizonyítják ezt; még az úgynevezett hasznos felfedezéseket is rendszeren nem azok hozták létre, kik olyanokat kerestek, hanem úgy létesültek azok, mint az elvont igazságot önzetlenül kereső tudósok által elért tudományos eredmények kifolyásai.”

Lehet, hogy az Eötvös-centenárium április 8-i nagy rendezvényének védnökei közül nem mindenki látja ezt így.

Az Eötvös Loránd Fizikai Társulat havonta megjelenő folyóirata.

Támogatók: a Magyar Tudományos Akadémia Fizikai Tudományok Osztálya, az Emberi Erőforrások Minisztériuma, a Magyar Biofizikai Társaság, a Magyar Nukleáris Társaság és a Magyar Fizikushallgatók Egyesülete

Főszerkesztő:
Lendvai János

Szerkesztőbizottság:

Bencze Gyula, Biró László Péter, Czitrovsky Aladár, Füstöss László, Gyürky György, Hebling János, Horváth Dezső, Horváth Gábor, Iglói Ferenc, Kiss Ádám, Koppa Pál, Ormos Pál, Papp Katalin, Simon Ferenc, Simon Péter, Sükösd Csaba, Szabados László, Szabó Gábor, Takács Gábor, Trócsányi Zoltán, Ujvári Sándor

Műszaki szerkesztő:
Kármán Tamás

A folyóirat e-mailcíme:

szerkesztok@fizikaiszemle.hu

A lapba szánt írásokat erre a címre kérjük.

A beküldött tudományos, ismeretterjesztő és fizikatanítási cikkek a Szerkesztőbizottság, illetve az általa felkért, a témában elismert szakértő jóváhagyó véleménye után jelenhetnek meg.

A folyóirat honlapja:

<http://www.fizikaiszemle.hu>

A címlapon:

A világon először 2018 szeptemberében, Németországban állt menetrendi forgalomba hidrogénnel üzemelő vonat. A Coradia iLint® motorvonat egy feltöltéssel 800 km út megtételére képes (fotó: Alstom).

<i>Lendvai János: Bevezető helyett</i>	73
<i>Molnár Andrea: Eötvös Loránd, a Magyar Tudományos Akadémia elnöke</i> <i>Eötvös Loránd 16 éven keresztül volt az Akadémia elnöke. Az írás akadémikusi és elnöki tevékenységét mutatja be.</i>	75
<i>Kurgyis Bálint: Relativisztikus hidrodinamika a nehézion-ütközésekben</i> <i>A kísérleti eredmények alapján a kvark-gluon plazma viszkozitása kisebb, mint bármilyen más ismert folyadéké, így ez a lehető legtokéletesebb folyadék, amivel eddig a természetben találkoztunk.</i>	80
<i>Révész Ádám, Gajdics Marcell: Hidrogén szilárd fázisú tárolása</i> <i>A szilárd fázisú tárolás – például fém-hidridekben, vagy egyéb nanostrukturált anyagokban való megkötés – nagy előnye, hogy a térfogategységre vonatkoztatott hidrogénsűrűség, az összes ismert módszer közül ezen rendszerek esetében a legnagyobb.</i>	84

A FIZIKA TANÍTÁSA

<i>Fülöp László, Brázai Gergő: Fogászati röntgenfilmek a fizikában – 2. rész</i> <i>Fogászati röntgenfilmek alkalmazásával megismertethetjük a tanulókkal a dozimetria és a röntgendiffrakció alapjelenségeit.</i>	90
<i>Palotai Veronika, Sánta Botond: A Wigner Jenő Szakkollégium Kísérleti Kör munkacsoportja bemutatja: diffúziós ködkamra</i> <i>Az ionizáló sugárzásokat közvetlenül láthatóvá tevő kísérleti eszközt kifejezetten demonstrációs céllal építették meg a szakkollégiumi hallgatók.</i>	97
<i>Szabó Róbert: A Kalocsai Érseki Főgimnázium röntgenlaboratóriuma és első világháborús szerepvállalása</i> <i>A modern felszereltségű fizikaszertár eredetileg demonstrációs célokra szánt röntgenlaboratóriuma az intézetben működő hadikórház kezelőorvosainak laboratóriuma lett.</i>	102
<i>Radnóti Katalin: Miért és hogyan lettem fizikatanár?</i> <i>Beszélgetés Papp Katalinnal</i> <i>A fizika tanításának szakmódszertana iránt elkötelezett két egyetemi oktató beszélgetése.</i>	107

www.fizikaiszemle.hu/mellekletek

Bartos-Elekes István: Fedezzük fel az elektromágneses indukciót!
A fizika egyik alapvető törvényének újrafelfedezése hat, egyre bonyolultabb kísérletsorozatban. Közben Ravel Boleroja szól.

J. Lendvai: Instead of introduction

A. Molnár: Roland Eötvös, president of the Hungarian Academy of Sciences

B. Kurgyis: Relativistic hydrodynamics in heavy ion collisions

Á. Révész, M. Gajdics: Solid-state hydrogen storage

TEACHING PHYSICS

L. Fülöp, G. Brázai: Dental X-ray films in physics – Part 2.

V. Palotai, B. Sánta: The Experimental Circle of Budapest Technical University presents: Diffusion vapor chamber

R. Szabó: X-ray laboratory of the Kalocsa Archbishop's Main Gymnasium and its engagement during World War I.

K. Radnóti: Why and how did I become a physics teacher? Interview with Katalin Papp

www.fizikaiszemle.hu/mellekletek

I. Bartos-Elekes: Discover the electro-magnetic induction (with Ravel's Bolero)

